

Heljo Mänd

**Thomas
Linnupoeg**

Korrektuuri lugenud Priit Põhjala
Kujundanud Virge Ilves

Esitrükk: Eesti Raamat, 1978

© Heljo Mänd ja kirjastus Tänapäev, 2021

ISBN 978-9949-85-936-8
Trükitud Printoni trükikojas

Sisukord

1

Toomas Linnupoeg hilineb.....	11
Toomas Linnupoeg koostab brošüüri	16
Toomas Linnupoeg on armunud	19
Toomas Linnupoeg mängib Karutiiduga.....	25
Toomas Linnupoeg päästab Maiat.....	29
Toomas Linnupoeg sünnipäeval	35
Toomas Linnupoeg laulmise tunnis.....	41
Toomas Linnupoeg eesti keele tunnis.....	46
Toomas Linnupoeg valib elukutset.....	50
Toomas Linnupoeg kohvikus	53
Toomas Linnupoeg ja tema eriline vaist.....	57
Toomas Linnupoeg organiseerib puhkeõhtut.....	62
Toomas Linnupoeg vene keele tunnis.....	66
Toomas Linnupoeg saab teada tõde	70
Toomas Linnupoeg helistab Maiaale.....	74
Toomas Linnupoeg tuhvlite jahil.....	80
Toomas Linnupoeg astub otsustava sammu	83
Toomas Linnupoeg pole õiges vormis.....	86
Toomas Linnupoeg lesib diivanil.....	90
Toomas Linnupoeg kaaslaste palge ees.....	94
Toomas Linnupoeg täidab ülesannet	97
Toomas Linnupoeg vestleb emaga	102
Toomas Linnupoeg on jälle endine	105
Toomas Linnupoeg kirjutab kirjandit.....	109
Toomas Linnupoeg ajaloo tunnis	113
Toomas Linnupoeg saab märkuse	117
Toomas Linnupoeg kohtu ees.....	121
Toomas Linnupoeg puhkeõhtu eel	125
Toomas Linnupoeg puhkeõhtul.....	130

2

Toomas Linnupoeg istus krokodilli sabal	137
Toomas Linnupoeg saab telefoni	141
Toomas Linnupoeg suhtub Prootonisse heatahtlikult.....	145
Toomas Linnupoeg läheb üheksandasse klassi.....	149
Toomas Linnupoeg koolipäeva keerises	154
Toomas Linnupoeg on jälle džentelmen	158
Toomas Linnupoeg keerab uut lehekülge	163
Toomas Linnupoeg saab Prootonilt kompvekke	168
Toomas Linnupoeg ja tema antisõber Kiusalaas	173
Toomas Linnupoeg kirjutab õiendit.....	178
Toomas Linnupoeg koduteel	184
Toomas Linnupoeg aitab kassipoega viia	187
Toomas Linnupoeg lahendab elu võrrandit	194
Toomas Linnupoeg teeb kindla otsuse.....	200
Toomas Linnupoeg keskendub.....	205
Toomas Linnupoeg Peeter Mäe spordihallis.....	209
Toomas Linnupoeg teeb seinalehte.....	212
Toomas Linnupoeg laskub Prootoni tasemele	216
Toomas Linnupoeg tunnetab nukrust ja rõõmu	222
Toomas Linnupoeg loeb kirju	228
Toomas Linnupoeg räägib telefoniga	235
Toomas Linnupoeg ootab õhtut.....	240
Toomas Linnupoeg kasutab Prootoni teeneid	247
Toomas Linnupoeg saab juhuslikult Kiusalaane sõbraks	253
Toomas Linnupoeg ei taha kangelane olla	259
Toomas Linnupoeg tegeleb keemiaga.....	263
Toomas Linnupoeg saavutab oma eesmärgi	267
Toomas Linnupoeg on jälle Toomas Linnupoeg	274
Toomas Linnupoeg saavutab õnneliku finaali.....	280

1

Toomas Linnupoeg hilineb

Toomas Linnupoeg astus täpselt kell seitse kolmkümmend uksest välja ehk teisiti öeldes – Toomas Linnupoeg läks kooli viisteist minutit varem kui tavaliselt. Toomas Linnupojal olid nii varajaseks minekuks kaalukad põhjused. Eelmise veerandi lõpus, õigemini viimasel päeval, oli ta õppealajuhataja käest saanud hilinemise pärast korraliku peapesu, mida ta oli sunnitud vaikides vastu võtma. Õigemini, Toomas Linnupojale lihtsalt ei antud võimalust oma ülekoolilist rekordit tagasi ajada. Niisiis, Toomas Linnupoeg tahtis tähistada uue veerandi algust õigeaegse koolijõudmisega. Kuid...

...täpselt kell seitse kolmkümmend avanes ka naabermaja uks ja sealt tuli välja onu Benjamin, vana pensionär, kes viis oma suurt musta njuufaundlandi koera hommikusele jalutuskäigule. Njuufaundlane oli tuntud üle rajooni. Kõik poisid tänaval vaatasid talle vaimustusega järele, samuti mõned täiskasvanud, sest koer kandis alati suus mõnda onu Benjamini pakikest. Ent täna oli njuufaundlase suu tühi ja Toomas Linnupojal välgatas mõte koera ekspluateerida.

„Tere hommikust, onu Benjamin!“ ütles Toomas Linnupoeg viisakalt. „Kas te lubate, et ma annan oma portfelli Murjanile kanda?“

Ükski koeraomanik ei jää külmaks, kui tema koera väärtusi hinnatakse. Nii oli see ka onu Benjaminiga. Ta nõustus lahkelt. Veel enam. Et onu Benjaminil polnud kuhugi kiiret, siis muutis ta meelsasti oma hommikust marsruuti ja saatis Toomas Linnupoja bussini.

Toomas Linnupoeg astus, käed püksitaskus, luges aiateibal varblasi ja vilistas. Vilistas ja tundis elust mõnu, kuni...

...tuli buss.

Toomas Linnupoeg tahtis oma portfelli Murjani suust ära krapsata, kuid Murjan ei andnud. Toomas Linnupoeg rebis jõuga, Murjan urahtas.

„Käskige oma koeral portfell maha panna,“ palus Toomas Linnupoeg onu Benjaminini.

„Käskimine ei aita,“ ütles onu Benjamin, „kui sa tahad oma portfelli kätte saada, siis lükka Murjanile kompvek suhu. Parevalt poolt.“

„Kompvek!“ hüüdis Toomas Linnupoeg. „Kust ma kompveki võtan?“

Sel hetkel sõitis buss minema.

„Mnjah,“ ütles onu Benjamin, „ilma kompvekita ei anna Murjan ühtki asja kätte. Ja tal on õigus. Kes teeb tööd, see peab ka palka saama.“

Toomas Linnupoeg vaatas Murjanit peaaegu vaenulikult. Tema ees avanesid koera iseloomu uued tahud ja need polnud sugugi meeldivad.

„Hea küll, ma annan talle ise kompveki,“ ütles onu Benjamin ning Toomas Linnupoeg ei saanud aru, kas onu Benjamin tunnetas vaistlikult tema, see tähendab Toomas

Linnupoja meelemuutust või talitas nõnda lihtsalt õigluse nimel. Igal juhul pistis onu Benjamin käe mantlitasku, siis teise, otsis pintsakutaskud läbi, siis püksitaskud, ja veel vestitaskugi. Kuid üheski taskus polnud kompvekki.

Teine buss sõitis minema.

„Mnjah,“ ütles onu Benjamin veel kord. „Nüüd ei aita muud, kui ostame poest kompvekke.“

„Aga poed tehakse alles kell kaheksa lahti,“ kogeles Toomas Linnupoeg.

„Õigus jah,“ vastas onu Benjamin.

„Mul ei ole ka kodus kompvekki,“ oigas Toomas Linnupoeg lootusetult. „Pistsime Prootoniga eile õhtul kõik kinni.“

Onu Benjamin laksatas käega vastu otsaesist.

„Aga minul on! Me lähme kohe koju tagasi ja ma annan Murjanile silmapilk kompveki. Aga... hm... las Murjan seisab enne natuke siin posti ääres...“

Juba paistis kolmas buss.

Toomas Linnupoeg oleks võinud ka jala minna, sest kool oli ainult kahe peatuse kaugusel, ent ta polnud kindel, kas poistel kompvekke on. Pealegi ju ei sobinud onu Benjaminil paluda, et ta nii palju käiks. Onu Benjamin oli ikkagi pensionär.

Toomas Linnupoeg oli muutunud näost punaseks. Onu Benjaminil polnud aga kuhugi kiiret. Talle ei tulnud mõttesse ka niisugune asjaolu, et Toomas Linnupoeg võiks hilineda. Onu Benjamin patsutas Murjanile kaela peale, ja Toomas Linnupojaga ning koeraga kordamööda kenasti rääkides tatsas ta koju tagasi, kohmitses ukse kallal ja astus tuppa. Seal võttis ta mantli seljast, pani puu peale – onu Benjamin oli väga

korralik inimene – ja alles siis tõmbas sahtli lahti ning leidis piparmündikompveki. Toomas Linnupoeg oli veendunud, et Murjan ei lepi ometi mingisuguse kõva ja viletsa piparmündiga, kuid õnneks see õgard söi kõike. Toomas Linnupoeg sai oma portfelli kätte ja oli mõne minutiga bussipeatuses.

Kuigi buss tuli kohe ja teel ei juhtunud ühtki avariid, jõudis Toomas Linnupoeg kooli ometi siis, kui majas valitses üpris kahtlane vaikus, ning Toomas Linnupoeg oli rohkem kui nõrдинud: tema ilus plaan – jõuda õigeaegselt kooli – oli luhtunud.

Ent Toomas Linnupoeg püüdis sellegipoolest päästa mis päästa annab. Ta võttis trepil kolm astet korraga, tõmbas käega üle juuste ja paotas ettevaatlikult ukse. Nagu Toomas Linnupoeg oli lootnud, seisis õpetaja seljaga tema poole. Toomas Linnupoeg astus kikivarvul klassi ja püüdis märkamatult oma pinki lipsata. Võib-olla oleks see Toomas Linnupojal ka õnnestunud, sest ta istus seinapoolse rea esimeses pingis. Kuid...

...klass pahvatas naerma.

Toomas Linnupoeg jäi kohkunult seisma. Ta ei taibanud äkki, miks teda naerdakse. Ja oma taipamatusest muutus Toomas Linnupoeg teiste silmis veel koomilisemaks, nii et naer läks üle käteplaginaks.

„Sa vist oled kuldne hilineja,“ ütles eesti keele õpetaja kenasti naeratades. „Ega sind muidu selliste ovatsioonidega vastu võeta. Ent sellegipoolest sa võiksid vabandada.“

„Palun vabandust,“ ütles Toomas Linnupoeg kummardades, ja hakkas kähku, üks külg ees, oma pingi poole tüürima.